

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w m.st. Warszawie

RWA-54/2/293/2000/DM

Warszawa, dn. 16 marca 2001 r.

DECYZJA Nr RWA – 12/2001

Na podstawie art. 105 § 2 k.p.a., w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu sprawy wszczętej na wniosek Pani Małgorzaty Daniszewskiej, Pani Marty Miecińskiej wspólników Wydawnictwa "Daniszewska i córka" s.c. w Konstancinie - Jeziornej o nakazanie spółce RUCH S.A. w Warszawie zaniechania praktyki monopolistycznej, określonej w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999 r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm.), polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku kolportażu wydawnictw prasowych poprzez odmowę kolportażu miesięcznika „Zły”, dyskryminującą wydawcę tego czasopisma, przy braku alternatywnych źródeł kolportażu tytułów prasowych - **umacza się** postępowanie administracyjne.

UZASADNIENIE

W dniu 15 marca 2000 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynął wniosek Pani Małgorzaty Daniszewskiej, Pani Marty Miecińskiej wspólników Wydawnictwa "Daniszewska i córka" s.c. w Konstancinie - Jeziornej - wydawcy tygodnika „Fakty i Mity” (zwane dalej: Wydawnictwem) o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie nakazania spółce RUCH S.A. w Warszawie (zwanej dalej: RUCH S.A.) zaniechania praktyki monopolistycznej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku kolportażu wydawnictw prasowych poprzez odmowę kolportażu miesięcznika „Zły”, co narusza art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów - Dz. U. z 1999 r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm. (zwanej dalej: ustawą antymonopolową).

W uzasadnieniu wniosku Wydawnictwo wskazało, iż w dniu 25 czerwca 1999 r. zawarło z RUCH S.A. umowę nr 976/3256-P o kolportaż miesięcznika „Zły”. Powyższa umowa wraz z porozumieniem z dnia 28 czerwca 1999 r. i z dnia 7 lipca 1999 r. określała zasady kolportażu ww. czasopisma.

W dniu 30 listopada 1999 r., powołując się na treść § 9 pkt 5 wymienionej wyżej umowy, RUCH S.A. wypowiedział z dniem 29 lutego 2000 r. umowę o kolportaż miesięcznika „Zły”.

Wydawnictwo podniosło we wniosku, iż po wypowiedzeniu przez RUCH S.A. ww. umowy wielokrotnie podejmowało działania w celu zorganizowania spotkania z przedstawicielami RUCH S.A., by podjąć rozmowy na temat renegotjacji warunków umowy o kolportaż miesięcznika „Zły”. W dniach 4 i 14 lutego 2000 r. odbyły się dwa spotkania pomiędzy Wydawnictwem i RUCH S.A., w trakcie których – jak wskazało Wydawnictwo – przedstawiciel RUCH S.A. wyraził chęć kontynuowania ww. umowy kolportażowej oraz omówione zostały nowe, korzystniejsze dla kolportera zasady realizacji umowy o kolportaż wspomnianego pisma.

Wydawnictwo podkreśliło, iż realizując dotychczasowe zasady kolportażu w dniu 29 lutego 2000 r. został przyjęty do kolportażu (zgodnie z harmonogramem) numer 3/2000 miesięcznika „Zły”. Tymczasem, jak wyjaśnia Wnioskodawca, w dniu 3 marca 2000 r. Dział Umów Oddziału Krajowej Dystrybucji Prasy RUCH S.A. skierował do swoich agentów komunikat nr 462, w którym stwierdzono, iż „z uwagi na błędy proceduralne uprzejmie prosimy o natychmiastowe zakończenie sprzedaży nr 3/2000 miesięcznika „Zły” (342920) i niezwłocznie przekazanie zwrotów egzemplarzy niesprzedanych do zwrotowni OKDP”. W oparciu o to polecenie dokonano zwrotu do centrali RUCH S.A. całego marcowego nakładu wspomnianego miesięcznika.

Tym samym, w opinii Wydawnictwa, działania podejmowane przez RUCH S.A. wyczerpują dyspozycję zawartą w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej. RUCH S.A. jako podmiot posiadający dominującą pozycję na rynku kolporterskim naruszył warunki zawartego kontraktu, w efekcie czego Wydawnictwo zostało pozbawione możliwości rozprowadzania swego pisma. W tym zakresie postępowanie RUCH S.A. należy interpretować jako odmowę sprzedaży towaru. Z uwagi zaś na strukturę polskiego rynku kolporterskiego, po odmowie prowadzenia kolportażu przez RUCH S.A., Wydawnictwo nie posiada alternatywnych możliwości dystrybucji swego pisma.

Pismem z dnia 17 kwietnia 2000 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w m.st. Warszawie (zwany dalej: organem antymonopolowym) zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie nakazania RUCH S.A. praktyki monopolistycznej, określonej w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku kolportażu wydawnictw prasowych poprzez odmowę kolportażu miesięcznika „Zły”, dyskryminującą Wydawnictwo przy braku alternatywnych źródeł kolportażu tytułów prasowych.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania, RUCH S.A. uznał stawiane mu zarzuty za bezpodstawne.

RUCH S.A. podniósł, iż w dniu 15 października 1999 r. do Wydawnictwa zostało skierowane pismo z propozycją nowych warunków umowy. Wobec braku kompromisu zadowalającego obie strony umowa nr 976/3256-E została wypowiedziana na piśmie ze skutkami na ostatni dzień lutego 2000 r. Dostarczony w dniu 28 lutego 2000 r. kolejny numer miesięcznika „Zły”, został przyjęty do kolportażu bowiem w tym dniu ww. umowa jeszcze nie wygasła. Po upływie terminu obowiązywania rzeczony umowa, tj. po 29 lutym 2000 r. tytuł ten został wycofany z sieci dystrybucyjnej.

RUCH S.A. zwrócił ponadto uwagę, iż nie odmówił on dystrybucji czasopisma „Zły”. Natomiast zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami, działając w oparciu o analizę ekonomiczną, podjął działania zmierzające do osiągnięcia lepszych warunków dystrybucji, takich które pozwoliłyby na osiągnięcie zysków ze sprzedaży czasopisma „Zły”.

Wydawnictwo, w piśmie z dnia 7 czerwca 2000 r., odnosząc się do wyjaśnień RUCH S.A. podkreśliło, iż w okresie wypowiedzenia wspomnianej umowy zostały podjęte, z inicjatywy Wydawnictwa, negocjacje z RUCH S.A. mające na celu zmianę warunków finansowych umowy kolportażu. W tym czasie usilnie zabiegano o możliwość uzyskania od RUCH S.A. informacji, co do nowych propozycji realizacji warunków umowy kolportażu, czego dowodem mogą być kierowane do RUCH S.A. pisma. Jak podnosi Wydawnictwo na spotkaniu, które odbyło się w dniu 4 lutego 2000 r., omówiono nowe, korzystniejsze dla RUCH S.A., warunki finansowe realizacji umowy kolportażu miesięcznika „Zły”, a pismem z dnia 25 lutego 2000 r. Wnioskodawca poinformował RUCH S.A. o akceptacji tych warunków. W związku z powyższym oraz realizując dotychczasowe zasady kolportażu miesięcznika „Zły” w dniu 29 lutego 2000 r. przekazano do kolportażu przez RUCH S.A. nr 3/2000.

Okoliczności te oraz fakt, iż RUCH S.A. przyjął do kolportażu ten numer oraz rozpoczął jego sprzedaż skłoniły Wnioskodawcę do przyjęcia stanowiska, iż umowa o kolportaż „Złego” jest kontynuowana na nowo wynegocjowanych warunkach. Tym samym niezrozumiałym jest, w opinii Wydawnictwa, fakt odmowy kolportażu miesięcznika „Zły”.

Jednocześnie pismem z dnia 14 czerwca 2000 r. Wydawnictwo wyjaśniło, iż jest skłonne przystąpić do rozmów z RUCH S.A. w sprawie ugodowego zakończenia sporu. O możliwości podjęcia rozmów na temat zawarcia nowej umowy o kolportaż miesięcznika „Zły” powiadomił również RUCH S.A.

W listopadzie 2000 r. strony poinformowały organ antymonopolowy (pismo Wydawnictwa z dnia 15 listopada 2000 r. oraz pismo RUCH S.A. z dnia 29 listopada 2000 r.) o podpisaniu ugody w przedmiotowej sprawie. Określała ona warunki kolportażu miesięcznika „Zły” oraz zawierała zobowiązanie RUCH S.A. do zapłacenia określonej kwoty pieniężnej na rzecz Wydawnictwa i zobowiązanie Wydawnictwa do złożenia organowi antymonopolowej oświadczenie o cofnięciu wniosku o wszczęcie niniejszego postępowania.

Tym niemniej w piśmie z dnia 17 stycznia 2001 r. Wydawnictwo zwróciło uwagę, iż RUCH S.A. nie wywiązał się z warunków zawartej ugody. W ocenie Wydawnictwa działania RUCH S.A. – pomimo pisemnych deklaracji – nie zmierzają do faktycznej realizacji zawartej ugody.

Wreszcie pismem z dnia 23 stycznia 2001 r. Wydawnictwo zawiadomiło organ antymonopolowy o wywiązaniu się przez RUCH S.A. z warunków zawartej ugody. W związku z powyższym wniosło o umorzenie przedmiotowego postępowania.

Organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Stosownie do art. 105 § 2 k.p.a. organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony, oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym.

Umorzenie postępowania na mocy art. 105 § 2 k.p.a. nie różni się w skutkach prawnych od umorzenia obligatoryjnego z art. 105 § 1 k.p.a., zgodnie z którym organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe. W obu tych przypadkach ma miejsce bezprzedmiotowość postępowania.

Przepis art. 105 § 2 k.p.a. odnosi się do sytuacji, w której strona postępowania odstępuje od żądania rozstrzygnięcia decyzją o istocie sprawy, dotyczącej jej interesu prawnego lub obowiązku. Nie oznacza to, że ten interes prawny lub obowiązek przestaje istnieć, ale dla strony traci doniosłość prawną rozstrzygnięcie o nich w decyzji administracyjnej, a więc jest to względna bezprzedmiotowość postępowania, bo odnoszona do treści żądania strony, które było podstawą wszczęcia postępowania (por. B. Adamiak, J. Borkowski „Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz” Wydawnictwo C.H. BECK Warszawa 1996 r. str. 465).

Art. 105 § 2 k.p.a. dopuszcza zatem umorzenie postępowania jeżeli łącznie istnieć będą następujące przesłanki: [1] postępowanie zostało wszczęte na wniosek strony, [2] wniosek o umorzenie postępowania wnosi ta strona, która żądała wszczęcia postępowania, [3] inne strony postępowania nie zgłaszają sprzeciwu, [4] umorzenie postępowania nie narusza interesu społecznego.

Postępowanie w przedmiotowej sprawie zostało wszczęte na wniosek Wydawnictwa, które pismem z dnia 25 stycznia 2000 r., z uwagi na wywiązanie się przez RUCH S.A. z postanowień ugody kończącej zaistniały spór, wniosło o umorzenie prowadzonego postępowania administracyjnego.

RUCH S.A. potwierdził fakt zawarcia przedmiotowej ugody, a następnie przystąpił do realizacji postanowień ugody; godził się więc na umorzenie niniejszego postępowania.

Organ antymonopolowy dokonał analizy przedmiotowego wniosku i stwierdził, iż umorzenie niniejszego postępowania w żaden sposób nie narusza interesu społecznego.

Zatem wobec łącznego spełnienia wszystkich wskazanych wyżej przesłanek organ antymonopolowy umarza przedmiotowe postępowanie.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem niniejszej Delegatury.

Otrzymują:

Pan Jerzy Ciesielski
Pełnomocnik RUCH S.A.
Kancelaria Adwokacka
ul. Piotrkowska 61
90-417 Łódź

Pan
Krzysztof Czeszejko – Sochański
Pełnomocnik Wydawnictwa
Kancelaria Adwokacka
ul. Marszałkowska 55/73 lok. 19
00-676 Warszawa

DYREKTOR
Delegatury w m.st. Warszawie
Krzysztof Król